

ISUSOVA FLOTA

1. Idemo u novi događaj gdje je Isus odlučio da sa svojim učenicima prijeđe na drugu stranu obale Galilejskog jezera. Drugim riječima, nakon poučavanja mnoštva naroda, rekao je učenicima da kažu narodu da idu svojim domovima.

1.1. Sam događaj je jako značajan za nas, prvenstveno jer se u njemu nalazi izjava našeg učitelja koja glasi: „*Gdje vam je vjera?*“ Iako je izjava upućena njegovim učenicima koji su doslovno bili tamo, kada završim s ovom propovijedi, nadam se da ćete uvidjeti koliko je važno primijeniti ideju koja stoji iza Isusove izjave u naš život.

1.2. Kroz propovijed ću uspoređivati tekst iz Luke s tekstom iz Marka i Mateja. Radi se o istom događaju, ali vjerujem da nam ostala dva Evanđelja mogu dati potpuniju sliku onoga što se zapravo događalo na Galilejskom moru.

1.3. **(Luka 8,22–23)** Jednog dana on uđe u lađicu s učenicima svojim te im reče: *Prijeđimo na drugu obalu jezera! I isploviše. Dok su plovili, on zaspa.*

1.4. **(Marko 4,35–36)** Uvečer istog dana reče im: *'Prijeđimo na drugu obalu!'* Oni otpustiše narod i povedoše Isusa, tako kako bijaše u lađici. Pratili su ga i druge lađice.

1.5. **(Matej 8,23)** Kad uđe u lađicu, pođoše za njim njegovi učenici.

1.6. U redu, vidimo po tekstu da je Isus rekao učenicima da je vrijeme da otpuste narod koji je slušao njegovo učenje do tada, a nakon toga im je rekao da isplove s lađicama jer je htio ići na drugu stranu obale.

1.7. U Marku nam piše da su ga tijekom plovidbe s učenicima pratili i druge lađice. Tko su ljudi iz tih drugih lađica? Vjerujem da odgovor imamo u Mateju, gdje čitamo da su za njim pošli i njegovi učenici.

1.8. Vjerujem da se ovdje ne radi o događaju kojem prisustvuje samo dvanaestorica izabranih apostola – vjerujem da se radi o puno većem broju od dvanaest. Naime, do ovog događaja mnoštvo je pratilo Isusa, i neki iz tog mnoštva odlučili su postati njegovi učenici.

1.9. Znamo po izvještajima koji se nalaze u Evanđeljima da je Isus oko sedamdesetak učenika poslao da svome narodu navješćuju dolazak kraljevstva Božjeg¹. Tako da se sada na moru, s Isusom i dvanesticom, nalazi barem još sedamdesetak ljudi, ako ne i više.

1.10. Po povijesnim podacima, na jednu brodicu u to vrijeme moglo je stati oko 10–12 ljudi, što znači da je s Isusom na drugu obalu išla mala flota brodica.

1.11. Da sumiram – imamo barem desetak brodica koje sada plove prema drugoj strani obale, i imamo Isusa koji se odlučio smjestiti u krmu brodice i malo odspavati. Vjerujem da je bio iscrpljen od brojnih dnevnih aktivnosti koje je činio tijekom svoje službe.

NJIHOVA PANIKA JE OPRAVDANA

2. Idemo polako dalje s usporedbom sinoptičkih Evanđelja.

2.1. **(Luka 8,23–24)** Uto se na jezero spusti oluja, lađica se napunjala vodom i bijahu u pogibli. Pristupiše k njemu, probudiše ga i rekoše: 'Učitelju, učitelju, ginemo!'

2.2. **(Marko 4,37–38)** Uto nastade jaka oluja, a valovi su se bacali u lađicu tako da su je već napunjali. On je spavao u krmi na jastuku. Tada ga probude i reknu mu: 'Učitelju, zar ti nije stalo što ginemo?'

2.3. **(Matej 8,24–25)** I, evo, nastade na moru veliko gibanje tako da valovi gotovo pokriše lađicu, a sam spavaše. Tada pristupiše učenici k njemu, probudiše ga i rekoše mu: 'Gospodine, spasi, ginemo!'

2.4. Prvo ću malo govoriti o Galilejskom moru. Ono je slatkovodno kopneno jezero, dugo oko 21 kilometar, a široko oko 13 kilometara. Rijeka Jordan teče kroz njega, od sjevera prema jugu, na putu do Mrtvog mora. Zapadne obale Galilejskog jezera udaljene su oko 24 kilometra od Nazareta, gdje je Isus proveo svoje djetinjstvo. Budući da se nalazi oko 209 metara ispod razine mora, jezero postaje prilično toplo tijekom određenih razdoblja. Hladan zrak koji se spušta s oštro uzdignutih brežuljaka susreće topli zrak koji se diže iz vode. Rezultat je iznenadna i jaka oluja. Zbog toga možemo pretpostaviti da je takva oluja nastala kada su Isus i njegovi učenici prelazili Galilejsko jezero.

2.5. U redu, nastavimo s tumačenjem događaja. Čitali smo u tekstu: Učitelju, ginemo! Učitelju, zar ti nije stalo što ginemo? Gospodine, spasi, ginemo! – ove riječi nije rekao bilo tko. To su rekli profesionalni ribari, ljudi koji su vjerojatno od malih nogu bili povezani s Galilejskim jezerom. I ako oni govore da će poginuti, onda je to stvarno tako. Drugim riječima, to ne govore neiskusni ljudi koji se možda po prvi put u životu suočavaju s takvom olujom, pa iz straha dolaze do nerealnog zaključka.

2.6. S tim rečeno, vjerujem da je njihova reakcija opravdana. Bilo tko od nas, ako bi se našao u nekoj vrsti opasnosti, učinio bi isto. Dat ću primjer: živim u zgradi s drugim stanarima, dogodi se požar u mojoj kuhinji. Nakon što sam ga pokušao ugasiti, uvidim da je to nemoguće – požar se samo više

¹ Luka 10,1-11

raširio. Pozovem vatrogasce i odlučim sa svojom obitelji izaći van iz zgrade. Tijekom izlaska aktiviram protupožarni alarm da obavijestim sve svoje susjede da su u opasnosti zbog požara.

2.7. Slično se dogodilo s Isusovim učenicima – oni su samo htjeli obavijestiti svog učitelja, koji je spavao, da je u opasnosti.

GDJE VAM JE VJERA?

3. Nakon što su ga probudili, rekli su mu: „*Zar ti nije stalo što ginemo?*“

3.1. Ovu izjavu možemo protumačiti na dva načina:

1. „*Isuse, spasi nas! Mi znamo da ti to možeš. Zar nismo mi tvoji učenici koji su na prvom mjestu u tvojim očima? Zar mi ne zaslužujemo tvoju zaštitu?*“
2. „*Kako možeš biti miran i spavati dok nam se događa to što nam se događa? Zašto ne reagiraš na ovu situaciju kao svi mi ostali normalni ljudi? Ispada kao da ti nije važan vlastiti život.*“

3.2. Nažalost, ne mogu potpuno ući u um učenika; ne znam koja se misao više vrtjela u njihovim glavama – da li prva, ili druga.

3.3. Ono što vidimo po daljnjem tekstu je — Isus je smirio oluju. Ali im je nakon toga rekao: „*Gdje vam je vjera?*“

3.4. Pitanje se nameće: zašto bi Isus sumnjao u njihovu vjeru? Zar nisu oni vjerovali da ih on može spasiti? U Mateju 8,25 i sami kažu: „*Gospodine, spasi, ginemo!*“ Zar to nije dokaz njihove vjere?

3.5. Vjerujem da se ključ koji otvara *vrata ideje* koja stoji iza riječi „Gdje vam je vjera?“ nalazi u Isusovoj mirnoći, koju je vizualno demonstrirao spavanjem pred svojim učenicima – iako je prijetnja bila stvarna.

3.6. Da bismo razumjeli zašto Isus opominje svoje učenike, moramo razumjeti stanje ljudskog srca. A da bismo razumjeli stanje ljudskog srca, pođimo zajedno u Stari zavjet, točnije u Knjigu Izlaska.

NJIHOV PLAN, NJIHOV SCENARIJ

4. Napraviti ću kratak uvod u događaj koji se nalazi u Knjizi Izlaska. Jahve je preko Mojsija odlučio osloboditi svoj narod od faraonove ruke i učinio je to kroz mnoga nadnaravna čudesa koja su pritislula faraona da odluči osloboditi Božji narod – da ih pusti da odu u obećanu zemlju koju im je Jahve obećao preko njihovih otaca, Abrahama, Izaka i Jakova.

4.1. Tijekom njihova putovanja, Jahve se pobrinuo da imaju sve potrebno kako bi preživjeli put kroz pustinju: izvori vode nastajali su ondje gdje ih prije nije bilo, hrana im je doslovno padala s nebesa, a tijekom dana Jahvin oblak davao im je potrebnu sjenu da ne bi izgorjeli od sunca u pustinji.

4.2. Ukratko, Izraelci nisu imali pravo dati prostora nevjeri s obzirom na sve dokaze koji su upućivali da će Jahve, kroz Mojsija, zasigurno ispuniti svoje obećanje – a to je da će ih odvesti u „obećanu zemlju“.

4.3. U redu, idemo sad u tekst. Kroz nekoliko primjera pokazat ću vam stanje njihova srca. Kada su Izraelci stigli u pustinju, počeli su se buniti — govorili su kako su ih Mojsije i Aron doveli u pustinju samo da bi ih izgladnjeli, drugim riječima, da bi ih ubili. U jednom trenutku rekli su: „*Oh, da smo pomrli od ruke Jahvine u zemlji egipatskoj kad smo sjedili kod lonca s mesom i jeli kruha do mile volje*².“ U drugom događaju bunili su se kako ih Mojsije i Aron zasigurno žele žedom pomoriti — njih, njihovu djecu i stoku³.

4.4. Nažalost, po djelima i riječima izraelskog naroda vidimo da nisu marili za Jahvina obećanja. Njihova ovozemaljska tjelesna zadovoljstva bila su im važnija. Oni su radije htjeli biti ponovno u rukama faraona, koji ih je ugnjetavao – ali im je davao jesti meso i kruh do mile volje – nego u rukama Jahve, Boga svoga, koji ih je čudesima izbavio i vodio u obećanu zemlju.

4.5. Drugim riječima, oni nisu vjerovali da im Jahve želi dobro, iako je Jahve svim svojim postupcima prema njima dokazao da im želi dobro.

— Njihova nevjera nije proizlazila iz manjka dokaza – ona je proizlazila iz stanja njihova srca. Oni nisu htjeli ići Jahvinim putem; htjeli su ići svojim putem. Oni su htjeli da njihov život bude ispisan njihovim planom i njihovim scenarijem. —

PRIJENA IDEJE: DOGAĐAJ NA GALILEJSKOM JEZERU

5. Pokušajmo sada tu ideju primijeniti na događaj koji se odigrao na Galilejskom jezeru. Osobno vjerujem da Isus u svojim učenicima prepoznaje istu onu nevjeru kakvu su pokazivali njihovi preci.
Zašto to vjerujem?

5.1. Najprije se prisjetimo svega što su učenici do tada doživjeli s Isusom.

Neki su prisustvovali njegovu krštenju, kada je Bog Otac iz neba rekao: „Ti si Sin moj, Ljubljeni, u tebi mi sva milina!“

Neki su bili oslobođeni od zlih duhova, drugi su vidjeli kako Isus ozdravlja gubavca, a nekima je čak iscijelio člana obitelji.

5.2. Mnogi su svjedočili kako Isus čini da hromi prohoda, a brojni su ga slušali dok je na Gori govorio i istodobno ozdravljao mnoštvo bolesnih koji su dolazili k njemu.

5.3. Svi ti nadnaravni događaji pratili su njegovu pravu svrhu – onu zbog koje je i došao na svijet: da pokaže put svome narodu, a preko njega i cijelom čovječanstvu, prema kraljevstvu Božjem.

5.4. Njegov uži krug učenika imao je osobitu privilegiju promatrati Isusovu službu izbliza. Petru je rekao da će i dalje biti ribar, ali da će od sada „loviti ljude“.

² Izlazak 16,3

³ Izlazak 17,3

Kada su zbog gladi trgali klasje u subotu, čuli su kako Isus pred farizejima izjavljuje da je on Sin Čovječji – Mesija.

5.5. Na privatnoj gozbi kod Mateja carinika, čuli su svoga učitelja kako govori farizejima da će njegovi učenici jednoga dana tugovati, jer će im on biti uzet.

Iako je govorio u usporedbi o zaručniku i svatovima, učenici su zasigurno kasnije tražili objašnjenje što je time htio reći.

5.6. Dok su s njim išli u grad Nain, pred njihovim je očima uskrsnuo mladića – vratio ga iz smrti u život.

5.7. Kada ga je mnoštvo pokušavalo zadržati, Isus bi učenicima rekao da moraju ići dalje, u druga sela i gradove, kako bi i tamo ljudi čuli Radosnu vijest.

5.8. Vodio je s njima brojne osobne razgovore, poučavajući ih o tome tko je Bog, tko će baštiniti kraljevstvo Božje, koji je Božji plan sa Sinom, te kakvu ulogu oni sami imaju odigrati prije nego postanu baštinici tog kraljevstva.

5.9. I upravo tim ljudima – koji su sve to vidjeli i doživjeli – Isus postavlja pitanje: „*Gdje vam je vjera?*“ Postavlja li ga s pravom? Vjerujem da da.

Isus zna da njihova reakcija izvire iz nevjernog srca.

Iako su rekli da ga žele slijediti i proglasili se njegovim učenicima, kad se nevolja pojavila – njihovo je povjerenje palo na kušnju.

Baš kao što je nekoć izraelski narod u pustinji gundao: „*Zar ste nas izveli ovamo da pomremo od gladi?*“

Tako su i učenici, suočeni s olujom, uzviknuli: „*Učitelju, zar ti nije stalo što ginemo? Spasi nas!*“

U tom trenutku, sve što su dotad čuli, vidjeli i doživjeli – nestalo je pred valovima straha.

5.10. Drugim riječima, oni nisu duboko u sebi vjerovali tko je Bog, tko je Isus. Nisu vjerovali u Božji plan za njih kao pojedince, nisu vjerovali da Bog ima pravo isplanirati njihov životni put kako on hoće. Oni su htjeli ići svojim putem, i to su pokazali svojom reakcijom: „*Meni se ovo sada ne smije dogoditi. Ja tu ne želim umrijeti, i neću umrijeti. Zar me je stvarno Bog doveo na ovaj brod da umrem? Ne, ja to ne prihvaćam.*“

5.11. Isus uviđa da je to istina i zato im govori: „*Zar niste dovoljno čuli i vidjeli da biste znali i vjerovali da ovo nije vaš kraj? Zar vam nisam kroz naše zajedničko druženje dao do znanja koji plan Bog želi s vama sprovesti u djelo? Jesam li vam u bilo kojem trenutku nagovijestio da ćemo svi skupa poginuti usred velike oluje na moru?*

Zar vam moje spavanje nije dalo do znanja da je sve u redu i da se ne trebate brinuti?

Ali, sve to nije toliko bitno kao ono što ću vam sada reći: zar Bog nema pravo sa svojim stvorenjem činiti što god on hoće? Zar vas to ne učim cijelo vrijeme?

Zar vas ne učim da se pouzdate u suverenost Božju koja je okrunjena njegovom dobrotom – dobrotom plana da dovede svoje izabrane u svoje kraljevstvo? E tu ste pali. Vi zapravo ne vjerujete u Božju dobrotu. Svojim činom nevjere pokazali ste da ne želite da vas Bog svojom dobrotom vodi prema cilju.“

5.12. Ako moj prijedlog ovdje drži vodu, onda, iako je njihov strah bio legitiman i iako je realnost opasnosti u kojoj su se nalazili itekako bila stvarna, trebali su pobijediti svoj iracionalni strah i reći sami sebi: „Bože, u tvojim smo rukama, neka se tvoja volja ispuni sada i ovdje. Mi vjerujemo da nam ti želiš dobro i da ćeš nam kraljevstvo Božje dati u baštinu na kraju našeg putovanja na zemlji – kad god to bilo.“

— I Isus vjeruje da su, s obzirom na sve što su do tada prošli s njim, trebali imati takvu vjeru. —

MIR U OLUJI

6. Idemo s primjenom za nas. Mi nemamo izravnu objavu ni Boga ni njegova Sina o tome kada će nam se što dogoditi, niti koju ulogu Bog želi da izvršimo za njega dok smo živi. Na neku ruku tu smo hendikepirani, ali opet – kad pomislim da bi mi Isus sada došao doslovno i rekao kada ću umrijeti i na koji način ću umrijeti, mislim se: ma, bolje mi je da to ne znam.

6.1. Ali ono što imamo jest Isusovo učenje, i ono nas uči da će sva djeca Božja kad-tad biti iskušana nevoljama u svom životu, i tada će izaći na vidjelo naša prava vjera ili nevjera.

6.2. Možda vam ovo što ću sada podijeliti s vama može biti utjeha na neki način. Kroz moj osobni hod s Bogom bio sam kušan nebrojeno puta, i sada, iz ove perspektive, mogu Bogu samo reći: „Sva slava i hvala tebi pripada, Oče nebeski.“

A zašto to govorim? Zato jer sam svaki put prije iskušenja stvarno vjerovao da imam vjeru – a zapravo je nisam imao. I kako je jedno iskušenje prolazilo, a drugo dolazilo, rastao sam u spoznaji da postajem onaj koji stvarno ima vjeru.

Drugim riječima, Bog je nevjerojatno „strpljiv“ i „uporan“ kada nekoga uzme pod svoju ruku u namjeri da ga dovede k sebi — to je utjeha za koju se možemo čvrsto uhvatiti.

— Bog ne traži da ga savršeno slijedimo odmah, ali želi da kroz iskušenja učimo i rastemo kao vjernici. —

6.3. S druge strane, ako će nam meso i kruh — naš plan za naš život, za kojim su žudjeli i Izraelci — biti važniji od Božjeg obećanja, nažalost, umrijet ćemo u nevjeri i nećemo baštiniti kraljevstvo Božje.

6.4. Za kraj: u 25. stihu čitamo da su se učenici čudili autoritetu Isusovu kada je smirio vjetar i more. Ne znam koje značenje stoji iza tog teksta. Neki učitelji govore da je taj čin dokazao da je Isus Bog.

6.5. Možda i jest, ali ono što znamo po biblijskim izvještajima jest da on nije jedini čovjek koji je činio slična čudesa. Mojsije je kao prorok zamračio sunce u Egiptu, učinio je da sve rijeke u Egiptu zacrvene i pretvore se u krv, razdvojio je more kako bi izraelski narod po dnu mora mogao prijeći na drugu obalu⁴.

6.6. Ponovno, zašto se čude Isusovi učenici iako znaju da je slične stvari prorok Mojsije činio? Ne znam. Ali jedno znam — Job u svojoj knjizi ovako piše:

⁴ Izlazak 7,20–21; Izlazak 10,21–22; Izlazak 14,21–22

„Tko li zatvori more vratnicama kad je navrlo iz krila majčina; kad ga oblakom k'o haljom odjenuh i k'o pelenama maglom gustom; kad sam njegovu odredio među, vrata stavio sa prijevornicama? Dotle, ne dalje, rekao sam njemu, tu nek' se lomi ponos tvog valovlja⁵!“

6.7. Vjerujem da su i Mojsije i Isus znali tko je zapravo vladar i stvoritelj svega te da su oni samo posrednici kojima je Bog Otac dao autoritet da čine to što čine u njegovo ime.

⁵ Job 38,8-11